

kan udøves, hvis der foreligger offentlig autorisation. Den, der har autorisation til at drive vagtvirksomhed, skal endvidere sørge for, at virksomhedens personale er godkendt, inden ansættelsen træder i kraft.

De former for vagtvirksomhed, der er omfattet af loven, er beskrevet i lovens § 1.

Efter lovens § 1, stk. 2, er ikkeerhvervs-mæssig vagtvirksomhed samt vagtvirksomhed, der udøves af statslig eller kommunal myndighed, dog kun omfattet af reglerne om vagtvirksomhed, i det omfang dette bestemmes af justitsministeren.

Det afgørende for, om Post Danmark umiddelbart er omfattet af lov om vagtvirksomhed, er herefter i første række, om Post Danmark kan siges at være en statslig myndighed i lovens forstand.

Post Danmark er oprettet ved lov nr. 88 af 8. februar 1995 om Post Danmark. Det fremgår af lovens § 1, at Post Danmark skal drive postvirksomhed på forretningsmæssigt grundlag, og at Post Danmark kan oprette datterselskaber. Af lovens forarbejder fremgår det bl.a., at Post Danmark skal have »en sådan grad af kommerciel bevægelsesfrihed, at virksomhedens ledelse har mulighed for at iværksætte de forretningsmæssige initiativer, der måtte være nødvendige for at kunne opfylde kundernes behov og for at kunne begå sig i konkurrencen på distributions- og kommunikationsmarkedet».

Det myndighedsbegreb, der anvendes i den almindelige offentligtretlige lovgivning – f.eks. offentlighedsloven, forvaltningsloven og loven om Folketingets Ombudsmand – bygger på en såkaldt organisatorisk afgrænsning. Det betyder, at der som udgangspunkt lægges afgørende vægt på, om institutionen er oprettet på offentligtretligt eller på privatretligt grundlag. Kun i tilfælde, hvor den organisatoriske bedømmelse giver anledning til tvivl, tillægges det betydning, hvilken form for virksomhed der udøves.

Efter § 11, stk. 5, i lov om Post Danmark gælder forvaltningsloven, offentlighedsloven og ombudsmandsloven ikke for den virksomhed, der udøves af Post Danmark. Denne bestemmelse forudsætter således, at Post Danmark – hvis man ikke havde gennemført en særlig regulering af spørgsmålet – ville være omfattet af disse love, og at Post Danmark således er en del af den offentlige forvaltning. Dette støttes også af lovforslagets bemærkninger til bestemmelsen. Heri anføres det, at Post Danmark »i kraft af sin status som selvstændig offentlig

virksomhed oprettet ved lov (ville) være omfattet af de nævnte love«.

Der er således næppe tvivl om, at Post Danmark er en offentlig – statslig – myndighed i den almindelige offentligtretlige lovgivnings forstand.

Spørgsmålet er herefter, om udtrykket »statslig myndighed« i lov om vagtvirksomhed har en anden betydning.

Selve lovens ordlyd – »vagtvirksomhed, der udøves af statslig myndighed« – giver efter Justitsministeriets opfattelse grundlag for at antage, at det er den organisatoriske status og ikke den virksomhed, som institutionen udøver, der er afgørende.

Endvidere fremgår det af lovens forarbejder, jf. betænkning nr. 1048/1985 om vagtvirksomhed, at politiets virksomhed således (selvsagt) ikke er omfattet af loven. Det samme gælder anden vagtvirksomhed, der udføres af ansatte i stat, amtskommuner og primærkommuner. Det tilføjes i den forbindelse, at dette gælder, »uanset om (myndighedens) virksomhed kan betegnes som erhvervs-mæssig eller ej«.

På denne baggrund er det Justitsministeriets opfattelse, at Post Danmark, der er oprettet ved lov, og som i lovens § 4, stk. 1, er betegnet som en offentlig virksomhed, er en statslig myndighed i den forstand, hvori loven om vagtvirksomhed anvender udtrykket.

Post Danmark er således efter Justitsministeriets opfattelse ikke umiddelbart omfattet af lov om vagtvirksomhed, og Post Danmark kan derfor uden autorisation udøve den virksomhed, der er omfattet af loven.

Som det fremgår, indeholder lov om vagtvirksomhed, § 1, stk. 2, en hjemmel for Justitsministeriet til administrativt at bestemme, at loven helt eller delvis skal gælde for bl.a. statslige myndigheder. Såfremt der er et behov for det, vil Justitsministeriet derfor sammen med Rigspolitichefen og Trafikministeriet overveje, om denne bestemmelse bør bringes i anvendelse over for Post Danmark.

Spm. nr. S 363

Til indenrigsministeren (6/11 95) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Kan en kommune i henhold til kommunalfuldmagten drive et kommercielt fitnesscenter?«